

Σ Π Η Λ Α Ι Ο Ν « Α Γ Ι Ο Υ Ι Ω Α Ν Ν Ο Υ »

Η Ρ Α Κ Λ Ε Ι Α Σ Ν Α Ξ Ο Υ

Ἄριθ. Σπηλ. Μητρ. 851

Ἰσὸς Ἄννας Πετροχειλοῦ

Ἐδρῖσκειται εἰς τὴν δεξιὰν θάσιν χαράδρας, ἐντὸς τοῦ κτήματος Μ. Ν. Χιωτίνης, εἰς ὕψος ὁ. ε. θαλάσσης 60 μ. περ., πρὸς Ν.Α. τοῦ ὄρμίσκου Βουρκαριὰ καὶ Ν. Δ. τοῦ χωρίου Ἅγιος Γεώργιος (λιμὴν Ἡρακλειᾶς) εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ ὁποίου καὶ ὑπάγεται.

Π ρ ο σ π έ λ α σ ι ς : Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ σπηλαίου ἐπιτυγχάνεται ἀπὸ τὸ χωρίον Ἅγιος Γεώργιος διὰ ξηρᾶς μὲν δι' ἡμιονικῆς ἀτραποῦ 8. χμ. περ., διὰ θαλάσσης δὲ διὰ βενζινοπλοίου μέχρι τὸν ὄρμίσκον Βουρκαριὰ (50' τῆς ὥρας) καὶ ἐν συνεχείᾳ πεζῇ ἐπὶ δυσβάτου καὶ ἀνηφορικῆς πλαγιᾶς (30' τῆς ὥρας).

Π ε ρ ι ο χ ῆ τ ο ῦ σ π η λ α ί ο υ : Ὀλόκληρος ἡ περὶ τὸ σπήλαιον περιοχὴ εἶναι ἀρκετὰ ἐπικλινῆς μὲ πλουσίαν θαμνώδη βλάστησιν καὶ μὲ θέαν πρὸς τὴν θάλασσαν.

Θ ρ ῶ λ ο ι — Π α ρ α δ ὶ σ ε ι ς — Ἰ σ τ ο ρ ι κ ὸ ν : Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ σπηλαίου θεωρεῖται σύγχρονη ἀν λάθωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατωτέρω παράδοσιν.

Κάποιος δροσκὸς ἠθέλησε νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ ἐπερχομένην καταιγίδα κάτω ἀπὸ μεγάλον καὶ φουντωτὸν σχῖνον. Μετὰ τὴν καταιγίδα ἐπέστρεψε στὸ χωρίον του ὁπότε οἱ συμπατριῶται του διεπίστωσαν ζωγραφισμένην εἰς τῆ πλάτην του τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγίου Ἰωάννου. Προστρέξαντες ἀμέσως ἐπὶ τόπου, ἀνεκάλυψαν κάτω ἀπὸ τοὺς κλάδους τοῦ δένδρου τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγίου Ἰωάννου καὶ συγχρόνως τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου τὴν ὁποίαν ἐκάλυπεν ὁ σχῖνος.

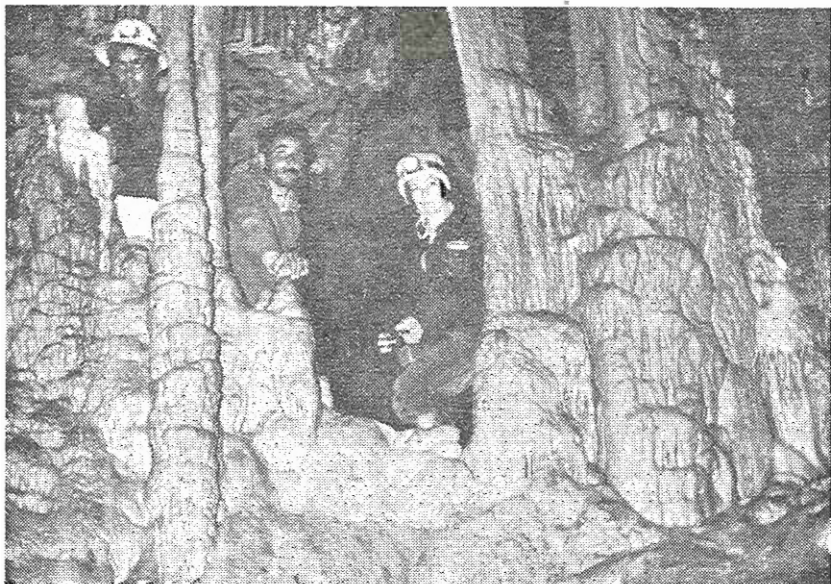
Ὡς μᾶς ἐβεβλῶσαν οἱ κάτοικοι Ἅγίου Γεωργίου, τὴν ἀνωτέρω εἰκόνα κατέχει ἡ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένη κυρία Πετρούλα Πρασίνου, τὸ γένος Γ. Κοσέου, ἐξ Ἅγίου Γεωργίου Ἡρακλειᾶς Νάξου. Σήμερον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ὑπάρχει προσκυνητᾶριον τοῦ Ἅγίου Ἰωάννου.

Τὸ σπήλαιον καὶ τὴν περιοχὴν του κατὰ πρῶτον ἐμελέτησε ὁ κ. Μ. Μπαρδάνης μαθηματικὸς μέλος τῆς Ε.Σ.Ε. ἐξ Ἀπειράνθου Νάξου, διαπιστώσας τὴν μεγάλην τουριστικὴν ἀξίαν του.

Τὸ σπήλαιον ἐξερευνήθη καὶ ἐχαρτογραφήθη λεπτομερῶς — ἐντολῇ Ε.Σ.Ε., χορηγία Ε.Ο.Τ., τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1970 ὑπὸ τῶν κ. Ι. Γκουρβέλου καὶ Ν. Καταιώρη, μελῶν τῆς Ε.Σ.Ε., καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τῆς γραφουῆς.

Τὸ σπῆλαιον: Ἡ εἴσοδος τοῦ σπηλαίου, ἀψιδωτοῦ σχήματος, ἔχει διαστάσεις 1, 7X1,5. Ἀκολουθεῖ διάδρομος διαστάσεων 6X2—1X1,2, ὁ ὁποῖος καταλήγει εἰς τεράστιον θάλαμον διαστ. 27X17X10 πλουσιώτατα διακοσμημένον μὲ πανύψηλους σταλαγμίτας καὶ στύλους εἰς ὠραιότατα συμπλέγματα ἀπὸ δὲ δρισμένους σταλακίτας κρέμονται σὺν θύσανοι λεπτές ρίζες, οἱ ὁποῖες προέρχονται ἐκ τῶν θάμνων τοῦ ὑπερκειμένου ἐδάφους. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀνωτέρου θαλάμου πρὸς τὸν ἀριστερὸν τοῖχον, ὑπάρχει προσκυνητᾶριον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ ὁ θαλάμος ὁδηγεῖ πρὸς δύο πλοκάμους τὸν ἀριστερὸν καὶ δεξιόν.

Ὁ ἀριστερὸς πλόκαμος χωρίζεται εἰς 5 θαλάμους, ἀπὸ καταπεσόντας ἐκ τῆς ὄροφης ὀγκολίθους καὶ σειρὰς πανυψηλῶν σταλαγμιτῶν καὶ στύλων, μὲ πλουσιώτατον ἐντυπωσιακὸν σταλακτιτικὸν διάκοσμον, συνολικῶν διαστάσεων 15X25—18X5—10 μ.

Πανύψηλές πόρτες πλοισιωμένες μὲ ὠραιότατες κολῶνες Φωτ. Ἄντας Πετροχειλοῦ

Ὁ δεξιὸς πλόκαμος ἀρχίζει ἀπὸ μικρὰν εἴσοδον (ΙΧΙ) εἰσοχομένην εἰς τὸ χαμηλότερον σημεῖον τοῦ τρίτου δεξιοῦ θαλάμου τοῦ ἀριστεροῦ πλοκάμου. Ἀκολουθεῖ θαλαμίσκος διαστάσ. 5X3X3, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποῦ διανοίγεται μικρὰ εἴσοδος (ΙΧΙ) ὁδηγοῦσα εἰς μεγάλον καὶ πολὺ ἀνηφορικὸν θάλαμον διαστάσεων 8X10X5. Εἰς τὸ χαμηλότερον σημεῖον τοῦ ὑπάρχει γραφικὴ λιμνούλα πλαισιωμένη μὲ σταλαγμίτας διαστάσ. 3,5X2,5 καὶ μὲ διαυγές ὕδωρ. Ὁ ἀνωτέρω θάλαμος ἔχει πλούσιον σταλακτιτικὸν διάκοσμον, πρὸς δὲ τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ χωρίζεται ἀπὸ τὸν ἐπόμενον θάλαμον δι' ὠραιότατης σειρὰς στύλων καὶ σταλαγμιτῶν.

Καὶ ὁ ἐπόμενος θάλαμος διαστάσεων 8,5X11X4 μ. εἶναι ἀνηφορικὸς πλούσιος εἰς διάκοσμον καὶ σειρὰς στύλων ὡς διαχωριστικὴ γραμμὴ ἀπὸ τὸν ἐπόμενον θάλαμον διαστάσ. 3X11X2,5 μ.

Ὁ ἀνωτέρω θάλαμος πρὸς τὰ ἀριστερὰ του ἔχει μικρὰν ὀπὴν 0,3X0,3 ὀδηγούσαν εἰς ἄγνωστον τμήμα, ἐνῶ κατὰ μέτωπον διὰ κενοῦ μεταξύ χαμηλῶν στύλων ὀδηγεῖ εἰς ἐπίπεδον θάλαμον διαστάσεων 7X4—7X1—2, 2 μ. Τοῦ ἀνωτέρω θαλάμου τὸ δάπεδον εἶναι καλυμμένον μὲ σπηλαιόγαλα (σπάνιον εἶδος λευκῆς μαλακῆς σταλακτικῆς ὕλης). Ἀκολουθεῖ ἀνηφορικὸς θάλαμος διαστάσ. 8X5X3 μ., ὁ ὁποῖος πρὸς τὰ ἀριστερὰ του χωρίζεται διὰ σειρᾶς λεπτῶν καὶ χαμηλῶν σταλακτικῶν ἀπὸ παράλληλον θάλαμον διαστάσ. 6X4X1 μ. Εἰς τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τοῦ

Πανύψηλοι σταλαγμίτες σωστοὶ οὐρανοξύστες. Φωτ. Ἀννας Πετροχειλοῦ

θαλάμου τούτου πεσμένοι ὀγκόλιθοι ἀφήνουν ἐλευθέραν διάδοσιν πλάτους 2—1X1 μ. ὕψος καὶ μήκος 3 μ. ὀδηγούσαν εἰς κατηφορικὸν καὶ πλουσιώτατα διακοσμημένον θάλαμον διαστάσ. 10X8X3 μ. Ὁ θάλαμος τούτος χωρίζεται, πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ἀπὸ παράλληλον θάλαμον δι' ὀραιοτάτης σειρᾶς σταλαγμιτῶν καὶ στύλων. Καὶ τοῦ παραλλήλου θαλάμου τὸ δάπεδον εἶναι καλυμμένον μὲ σπηλαιόγαλα.

Ἀκολουθεῖ ἀνηφορικὸς θάλαμος διαστάσ. 11X5X3 μ., ὁ ὁποῖος πρὸς τὸ τέλος του χωρίζεται ἀπὸ τὸν ἐπόμενον διαστάσ. 5X6, 5X35 διὰ σειρᾶς στύλων. Πρὸς τὸ δεξιὸν τέλος του διανοίγεται διάδρομος 3X2X07, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ εἰς τὸν τελευταῖον θάλαμον διαστάσ. 10X5X2 μ. μὲ πλούσιον σταλακτιτικὸν διάκοσμον.

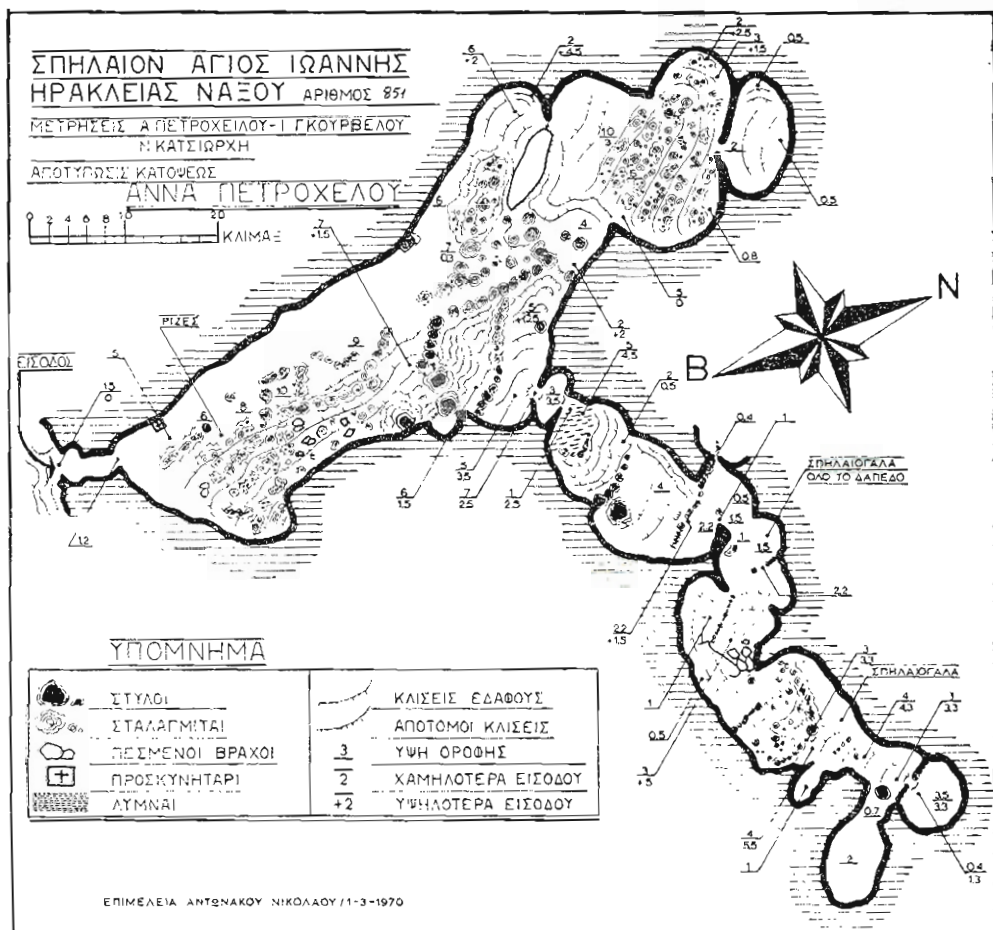
Σ π η λ α ι ο γ έ ν ε σ ι ς : Τὸ σπήλαιον διηνοίχθη κατ' ἀρχάς διὰ διαδρώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διὰ πίεσεως. Τὰ ὕδατα εἰσεχώρησαν ἐκ διαφόρων σημείων τῆς ὀροφῆς καθ' ἕλην του τὴν ἔκτασιν συνενωθέντα εἰς διάφορα στενὰ τμήματα. Τὰ περισσότερα ὕδατα διέφυγαν ἐκ τῆς διανοίξεως τῆς σημερινῆς εἰσόδου. Ὅσα δὲν ἦτο δυνατόν, λόγῳ ὑψομετρικῆς διαφορᾶς, νὰ διαφύγουν ἀπὸ αὐτὴν, διήνοιξαν καταβάθρας εἰς τὰ χαμηλότερα σημεία τοῦ σπηλαίου ἀπ' ὅπου διωχετεύθησαν εἰς χαμηλότερα ἐπίπεδα. Σήμερον διατηροῦνται ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ὕδατοςυλλογαὶ καθ' ὄλον τὸ ἔτος, προσερχόμεναι ἐκ σταγονοροῆς, εἰς σημεία ὅπου δὲν ὑπάρχει δυνατότης διαφυγῆς, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐξατμίσεως

Δ ι α σ τ ᾶ σ ε ι ς : Τὸ σπήλαιον ἔκτείνεται ἀπὸ Β. πρὸς Ν. εἰς μῆκος 85 μ. (ἀριστερὸς πλόκαμος) καὶ ἀπὸ Β Α. πρὸς Ν. Δ. εἰς μῆκος 80 μ. (δεξιὸς πλόκαμος). Τὸ ὑψηλότερον σημεῖον τοῦ ἀπὸ τὸ ἐπίπεδον τῆς εἰσόδου ἀνέρχεται εἰς 4,5 μ. Τὸ χαμηλότερον εἰς 5,5 μ. Καταλαμβάνει ἔκτασιν 2.000 τετραγ. μέτρων.

Μ ε τ ε ω ρ ο λ ο γ ί α : Ἡ θερμοκρασία ἐντὸς τοῦ σπηλαίου κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1970 ἀνῆρχετο εἰς 16ο. Ἡ ὑγρασία του εἰς 85ο).

Τ ο υ ρ ι σ μ ὅ ς : Τὸ σπήλαιον Ἀγίου Ἰωάννου Ἡρακλειᾶς Νάξου ἐχαρακτηρίσθη ὡς μεγάλου ἐθνικοῦ τουριστικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ θὰ πρέπει νὰ ἀξιοποιηθῆ τουριστικῶς διότι :

- 1) Εἶναι εὐμέγεθες μὲ πλουσιώτατον καὶ ἐντυπωσιακὸν διάκοσμον.
- 2) Εὐρίσκεται πλησίον θαυμασίας θαλασσίας περιοχῆς τῆς νήσου εἰς γραφικὴν τάτην καὶ περιβλεπτον τοποθεσίαν.
- 3) Ἀπέχει ἀπὸ τὸν λιμένα Ἡρακλειᾶς διὰ ξηρᾶς μόλις 8. χμ. καὶ διὰ βενζινοπλοῦ 50' τῆς ὥρας.
- 4) Συγκεντρώνει πάμπολα σύνδρομα τουριστικὰ στοιχεῖα ὅπως εἶναι : Τὰ γραφικὰ γύρω τῆς Ἡρακλειᾶς νησιά. Οἱ γραφικὲς παραλίες τῆς μὲ πεντακάθαρη θάλασσα. Ἡ πλησίον νῆσος Νάξος μὲ τὰς φυσικὰς καλονὰς τῆς, τὰς ἀρχαιότητας καὶ τὴν προϊστορίαν τῆς, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ Πάρος καὶ ἡ Ἀντίπαρος μὲ τὰ σπήλαιά τῆς κ.λ.π.
- 5) Ἀξιοποιούμενον τουριστικῶς θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν πτωχῶν κατοίκων τῆς νήσου καὶ παραλλήλως θὰ ἀξιοποιηθοῦν ὅλα τὰ ἀναφερθέντα σύνδρομα τουριστικὰ στοιχεῖα, πρὸς γενικὸν ὄφελος — τοπικὸν καὶ ἐθνικόν.

RESUME

Grotte St. Jean de l'îlot Hiraklia, Naxos No 851

Par Anna Petrochilos

Elle se trouve à la rive droite d'une gorge dans la propriété de M. N. Chiotini-
 nis à 60 m au dessus de la mer à la baie de Vourkaria. Elle a un excellent et volumi-
 neux décor multicolore et une salle à bergmilch. Sa longueur est de 600 m. et sa
 superficie de 2000 m. carrés.